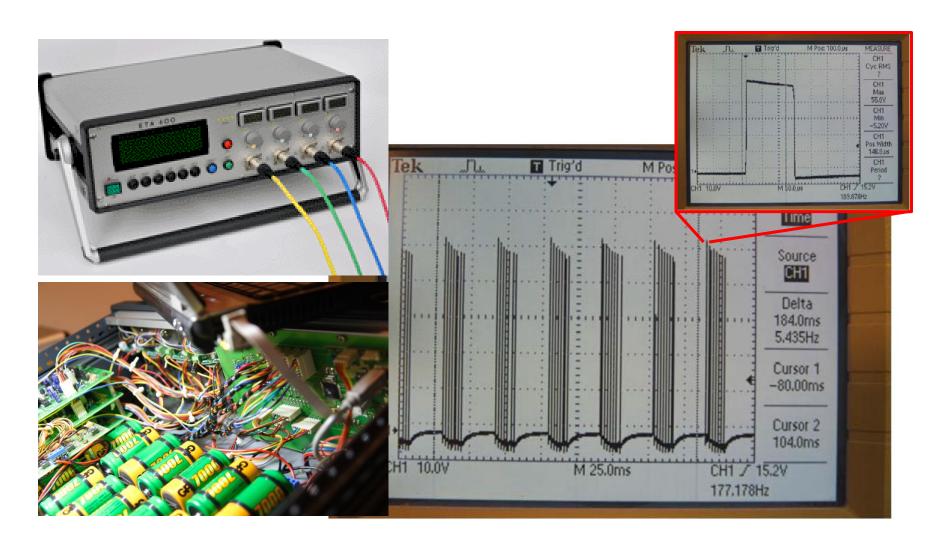
Osnove mikroprocesorske elektronike

Marko Jankovec

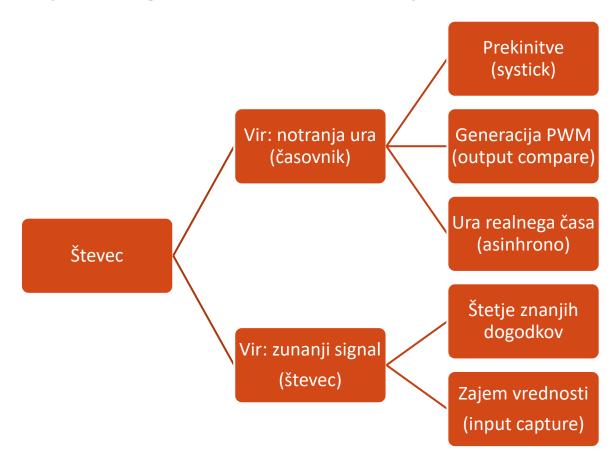
Števci in časovniki

Čemu služi števec?

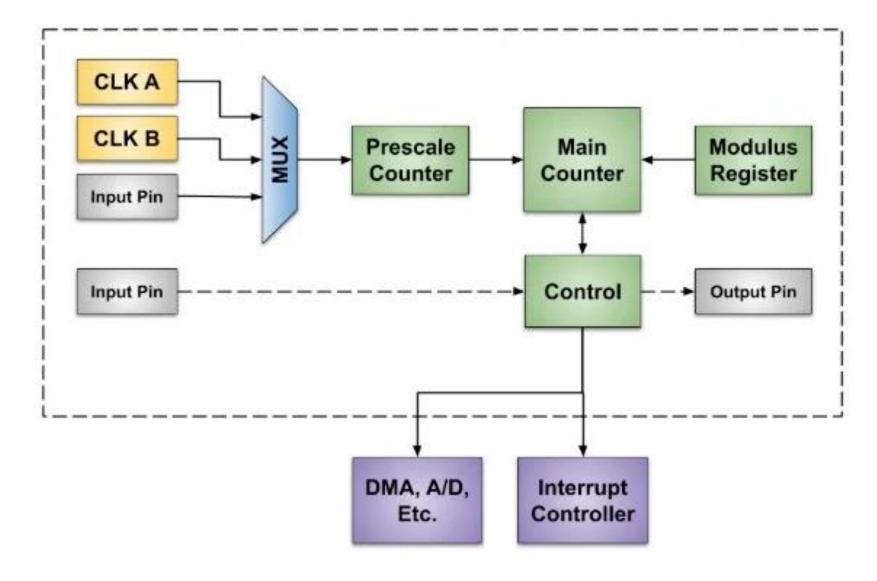

Kaj je števec?

V osnovi je to register, ki zna samodejno šteti iz različnih virov

Osnove števcev v mikrokrmilnikih

Modul štetja (M)

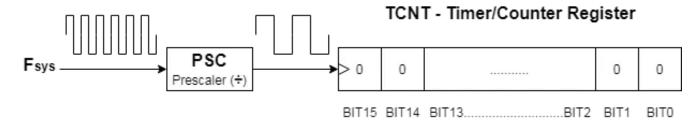
- Vrednost modula
  - M = fiksna glede na širino registra števca (255, 65535, ...)
  - $M = 2^n 1$
  - M poljubna vrednost, nastavljena v registru.
- Štetje

Top vrcolnost
$$M = 2^{8} - 255$$

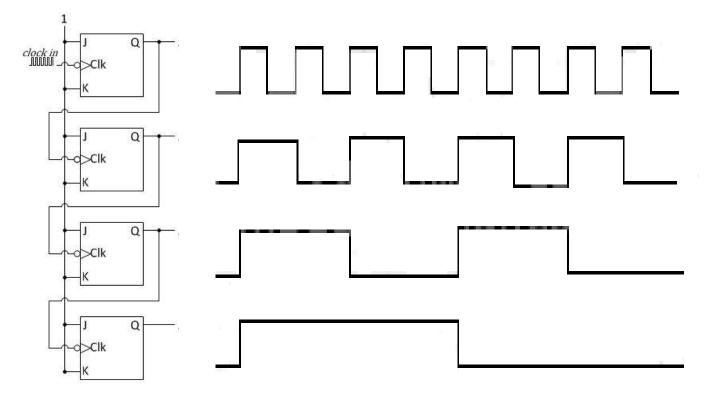
$$-...253 254 255 0 1 2 ...$$
Stevilo intervolor
$$N = M + 1 = 256$$

$$PRELIV . OVERFION$$

Delilnik (Prescaler)

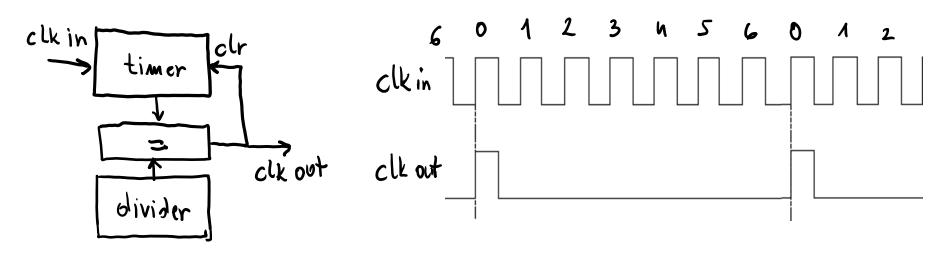

• Delilni faktor 2^n (n = 0, 1, 2, ...)

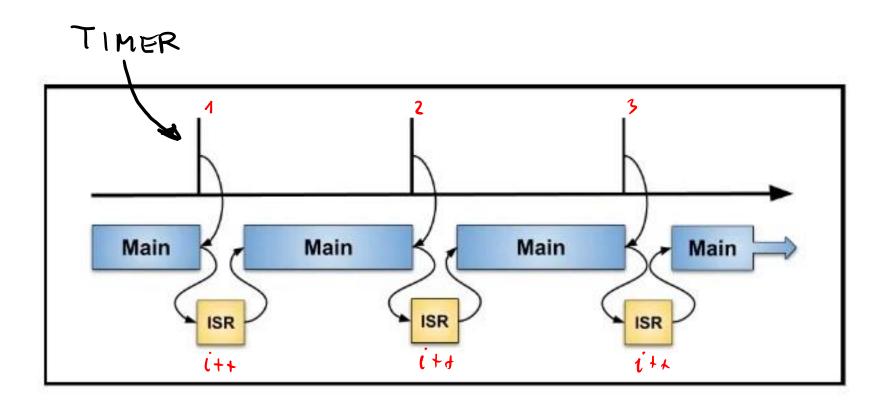

Delilnik (Prescaler)

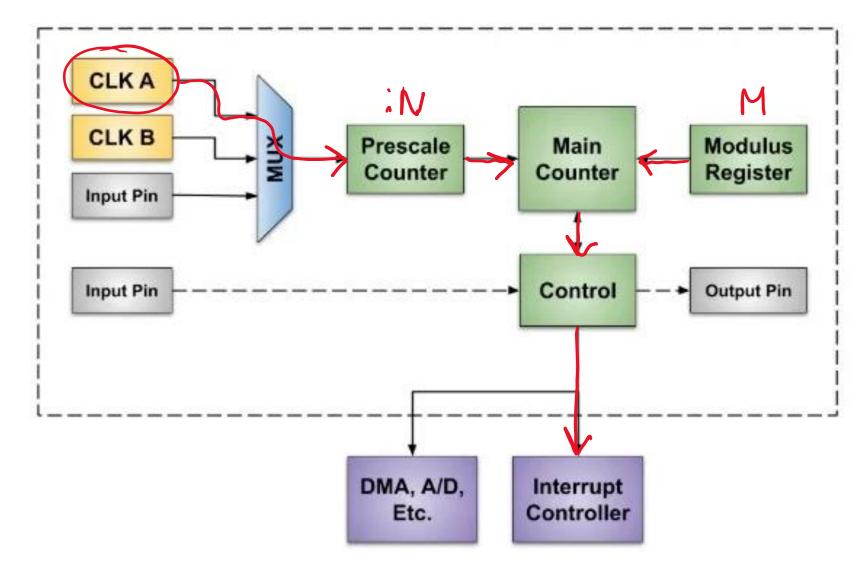
 Delilni faktor kot poljubna vrednost, nastavljena v registru delilnika

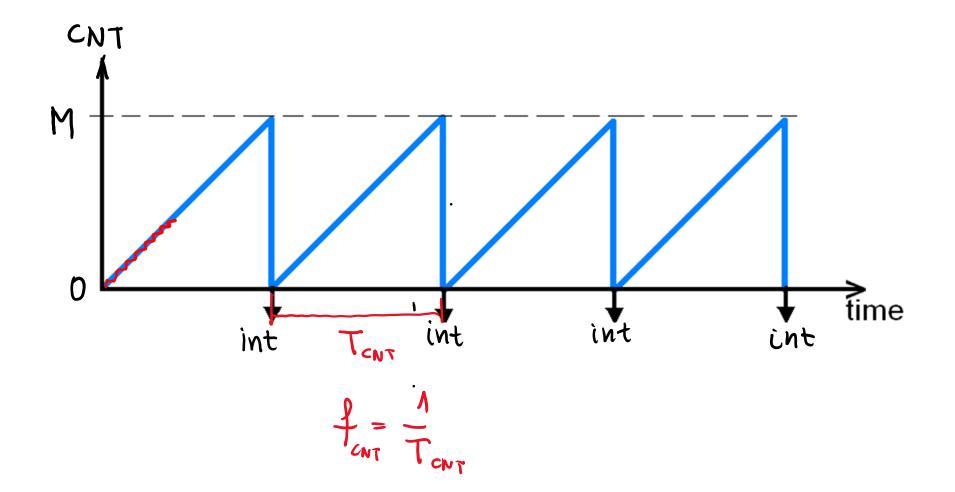
Generacija enakomernih časovnih prekinitev

Generacija enakomernih časovnih prekinitev

Generacija enakomernih časovnih prekinitev

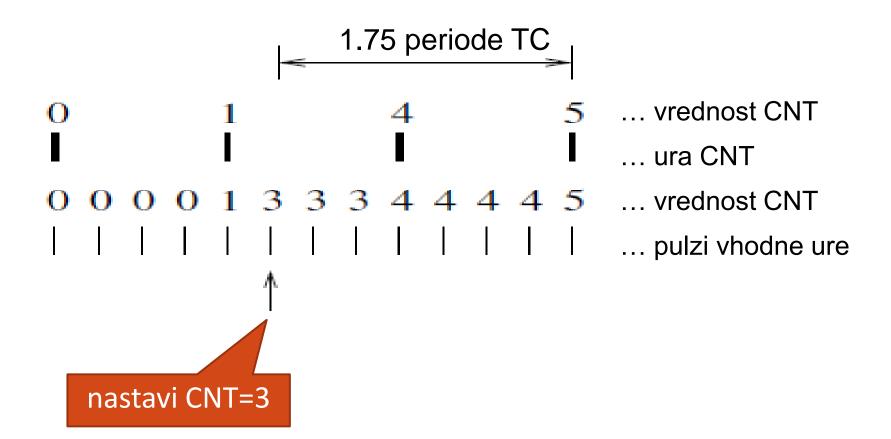
S kakšno periodo lahko izvajam prekinitve?

- Vhodni podatki
  - Vhodna frekvenca ure f_{clk}
  - Izbira delilnika (prescaler)
  - Prekinitev ob prelivu (overflow interrupt)
- Možnosti
  - Fiksni modul štetja (*M* = 255, 65535, ...)
    - Posodabljanje vrednosti števca v prekinitveni rutini
  - Nastavitev poljubnega modula štetja

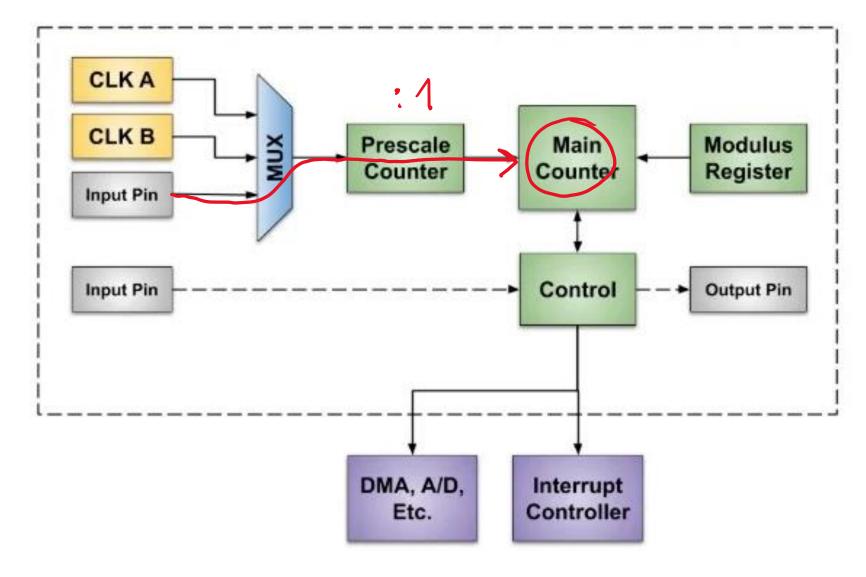

$$f_{int} = \frac{f_{clk}}{N_{presc} \cdot (M+1)}$$

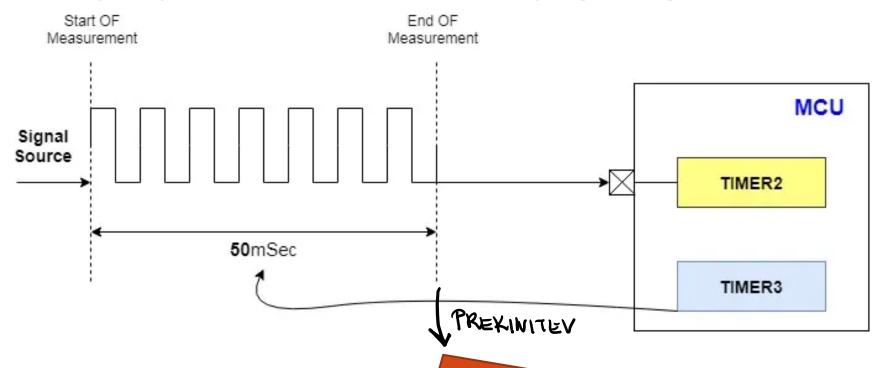
Sprememba vrednosti števca med delovanjem

Štetje zunanji dogodkov

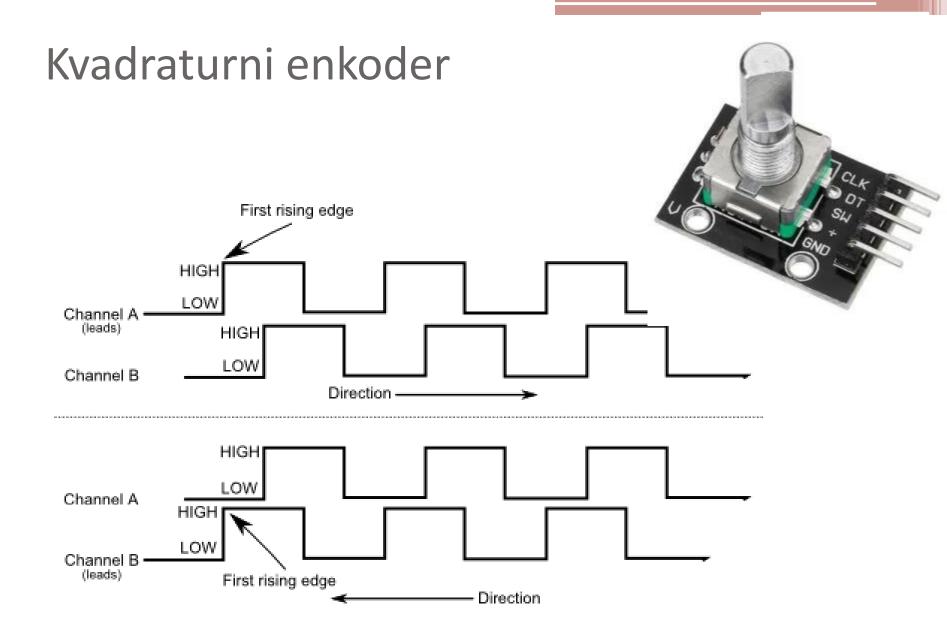
Merjenje frekvence zunanjega signala

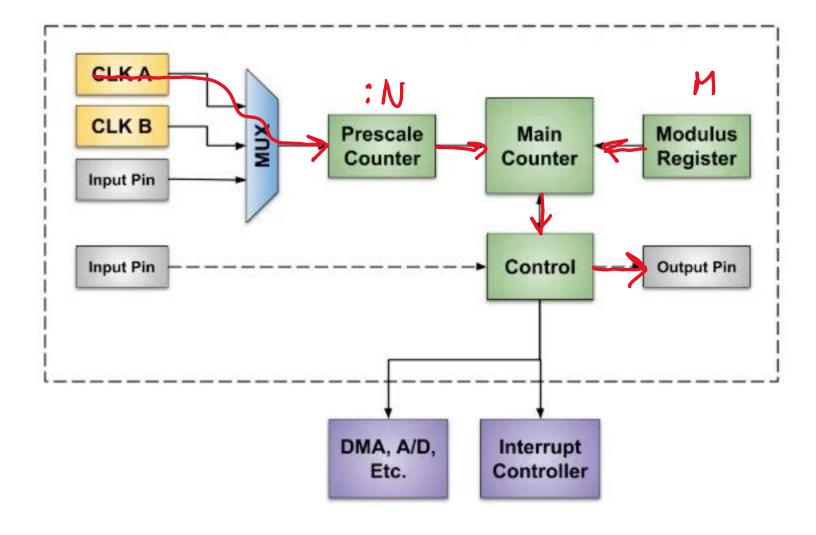
Shranimo vrednost števca new = CNT

Izračunamo frekvenco $f = \frac{1}{new - old}$

Shranimo prejšnje stanje števca old = new

Generacija signalov

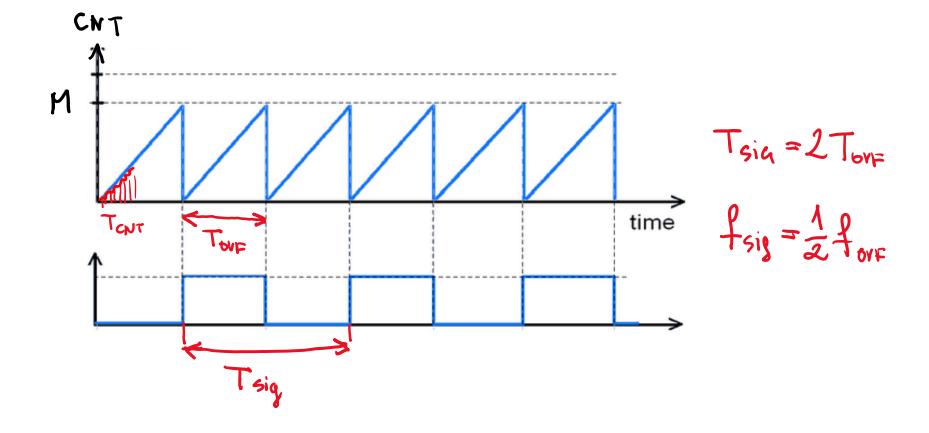

Generacija signalov

- Generacija simetričnega pravokotnega signala
- Pulzno širinska modulacija (PWM)
  - Hitra PWM (Fast PWM)
  - Fazno pravilna PWM (Phase Correct PWM)
- Amplitudna modulacija
- Krmiljenje močnostnih mostičev
  - Stikalni pretvorniki
  - Krmilniki brezkrtačnih motorjev
  - Razsmerniki (inverterji)

Generacija pravokotnega signala

Invertiranje izhoda ob prelivu števca

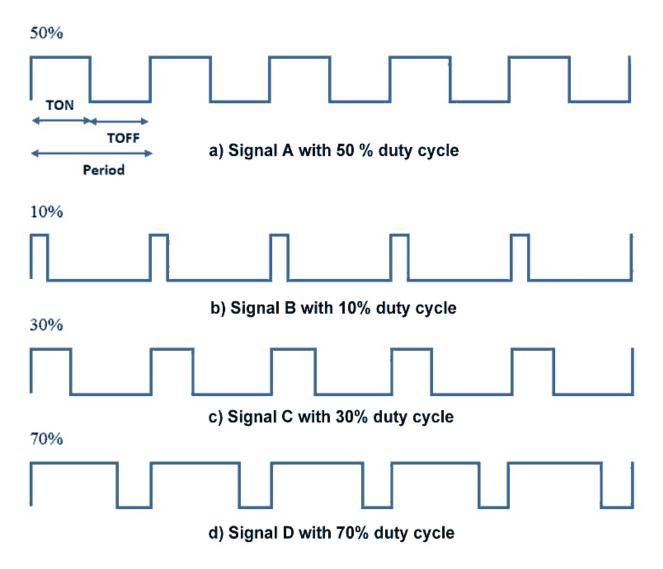

Generacija pravokotnega signala

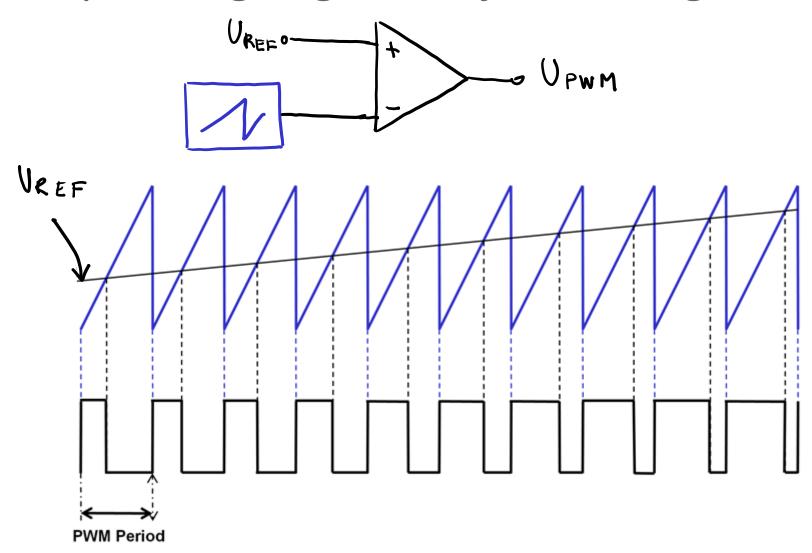
- Vhodni podatki
  - Vhodna frekvenca ure f_{clk}
  - Izbira delilnika (prescaler)
- Določitev frekvence generiranega signala (f_{sig})
  - $^{\circ}$ Izbira frekvence štetja f_{CNT}
    - Taka, ki v času polperiode signala ne preseže maksimalne vrednosti števca
- Modul štetja izračunamo

$$M = \frac{f_{clk}}{2 \cdot f_{sig} \cdot N_{presc}} - 1$$

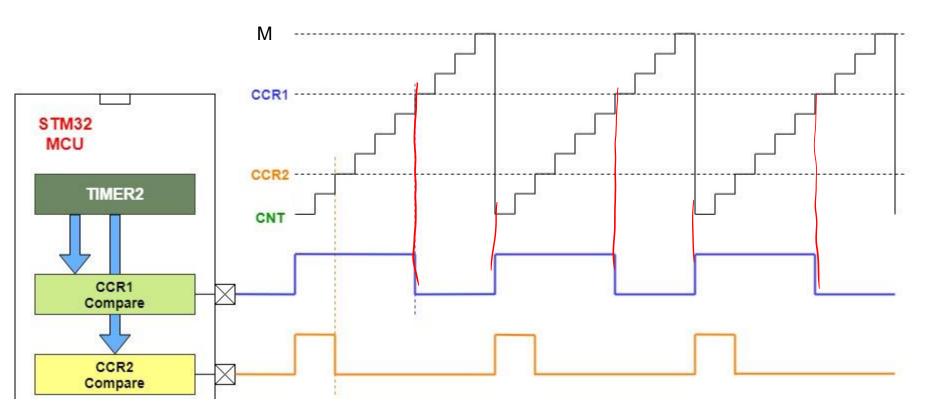
PWM signal

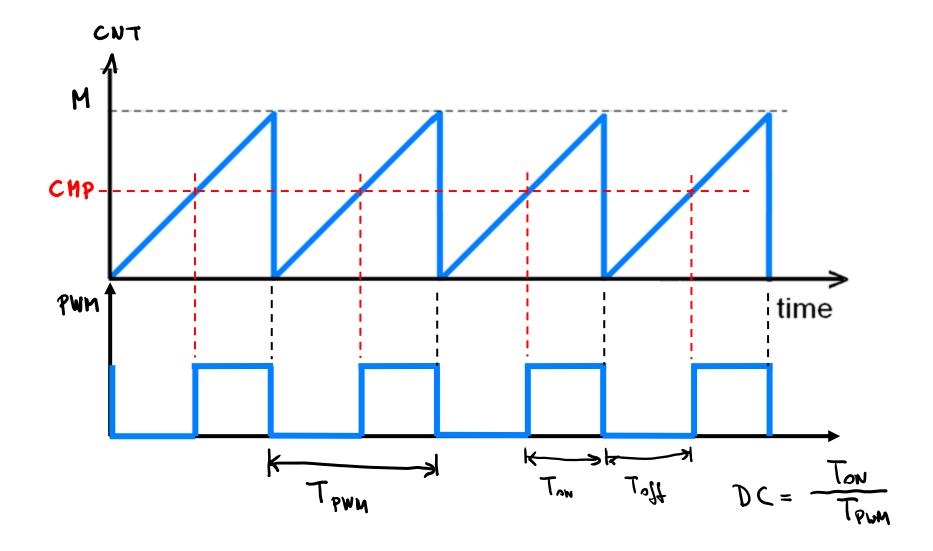
Princip analogne generacije PWM signala

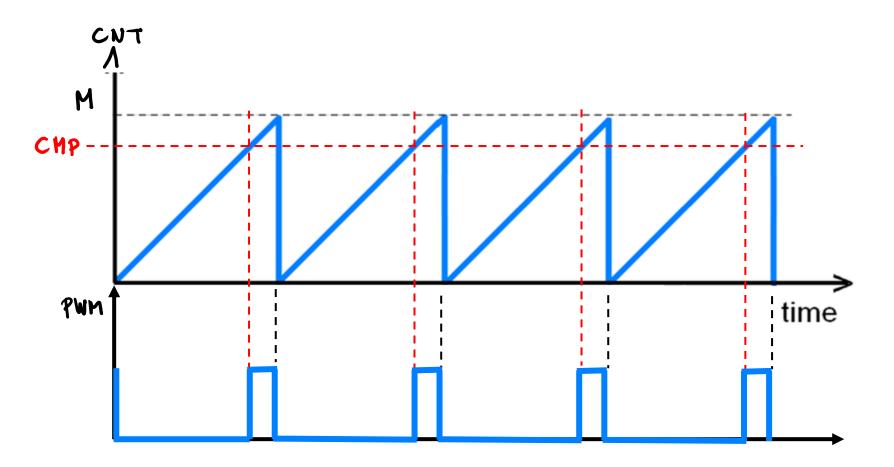
Princip digitalne generacije PWM signala

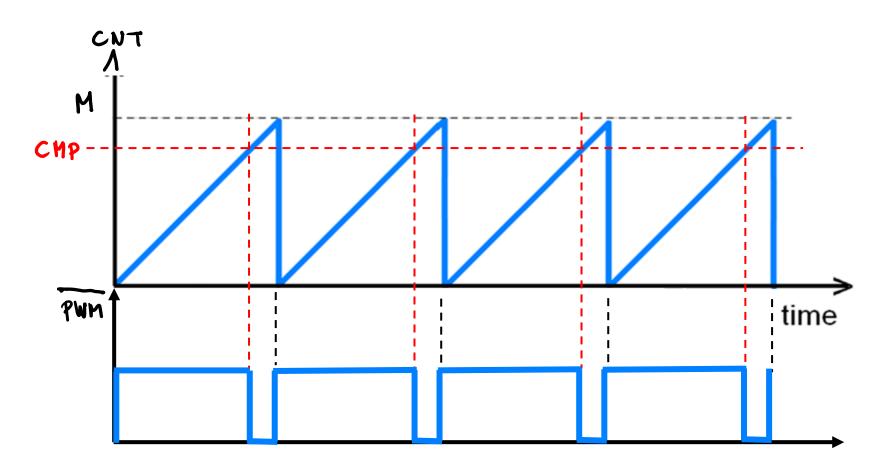
Generacija PWM signala

Generacija PWM signala

Generacija PWM signala

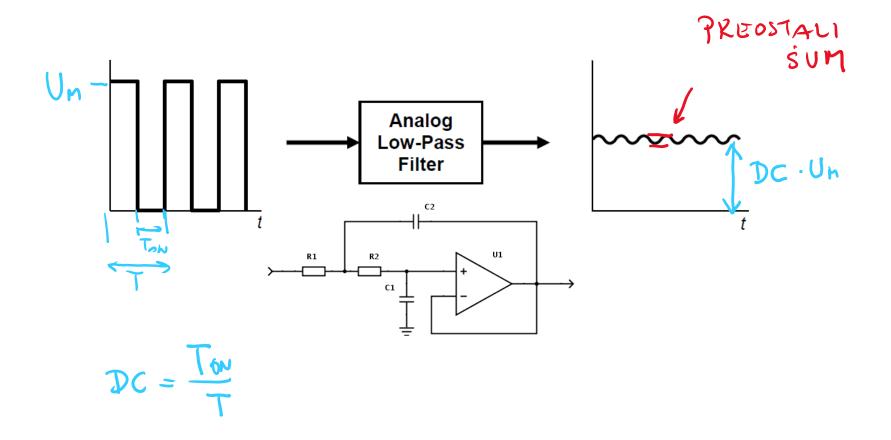

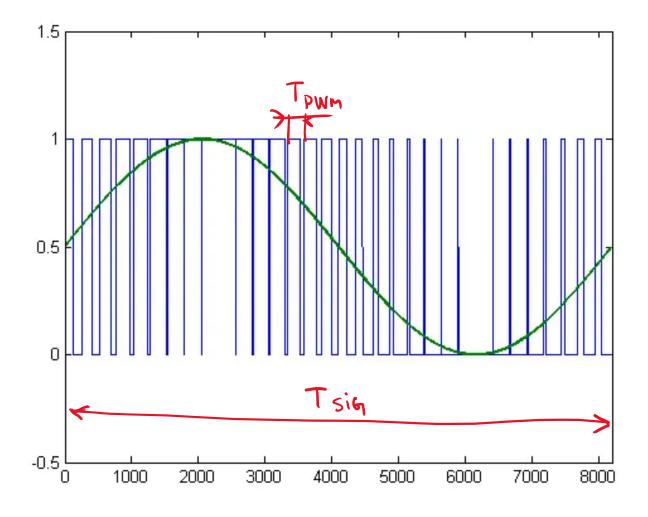
Primer generacije PWM

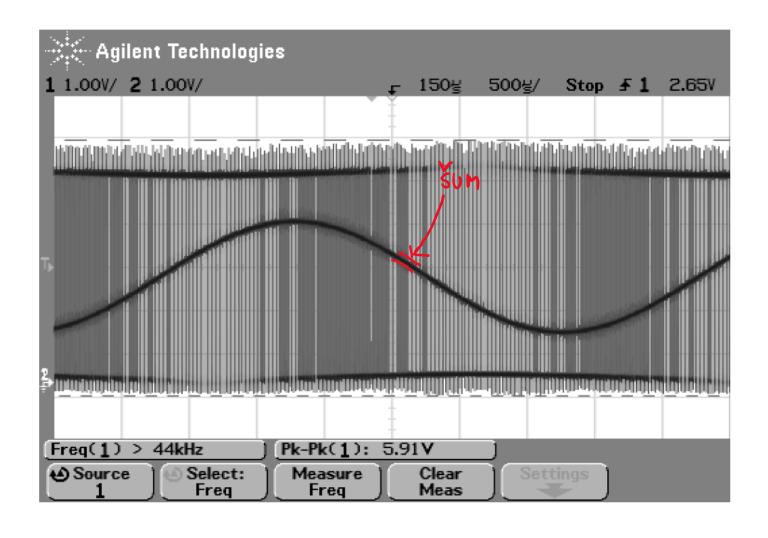
- Vhodni podatki
  - Želena frekvenca signala PWM: f_{pwm}
  - Ločljivost PWM signala v bitih R:
    - npr. 8 bitna = 256 korakov
- Glede na želena ločljivost R določimo modul števca M
  - $M = 2^{R}-1$
- Glede na M in $f_{\it pwm}$ določimo frekvenco števca $f_{\it cnt}$:

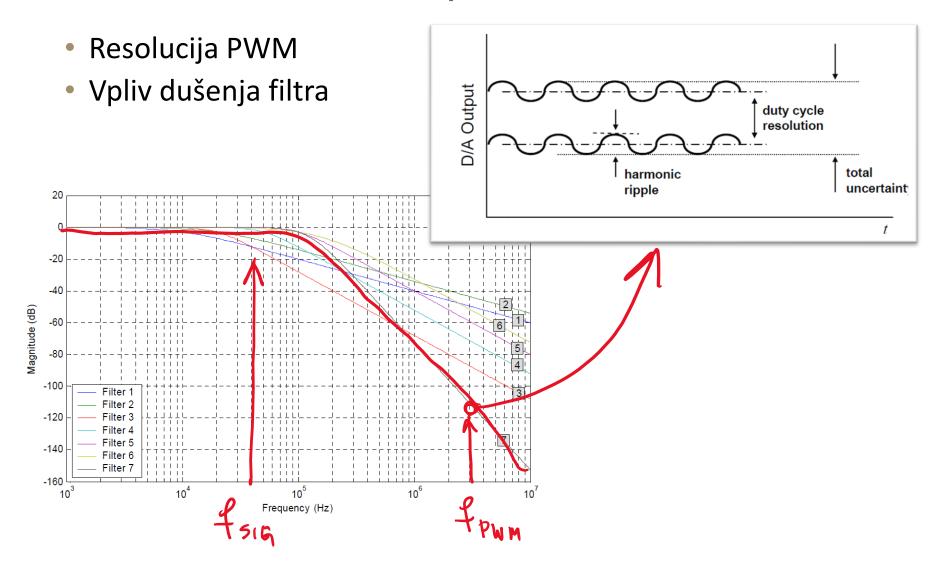
$$\begin{array}{ll} -f_{cnt} &= (M+1) \cdot f_{pwm} = 2^{2} \cdot \text{NeHz} = 256 \text{ leHz} \\ -T_{cnt} &= \frac{1}{f_{cnt}} \end{array}$$

- Širino impulza določa vrednost primerjalnika CMP
  - $T_{ON} = CMP \cdot T_{cnt}$

Izbira

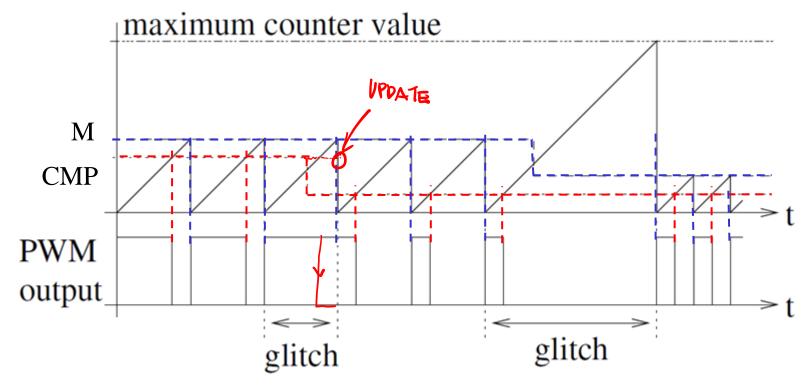
- Resolucija R=10 bitov = 1024
- Maksimalna frekvenca generiranega signala $f_{sig} = 1 \text{ kHz}$
- Aktivno nizkoprepustno sito 2 reda
  - · dušenje 40 dB na dekado

Rešitev

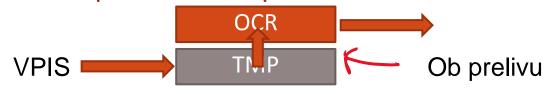
$$M = 2^{10} - 1 = 1023$$
 -> 102h lember

- Dušenje osnovne frekvence več kot za 1024 = 60 dB
  - Osnovna frekvenca PWM signal vsaj 33x nad frekvenco signala $f_{pwm}=33\cdot f_{sig}=33~\mathrm{kHz}$
  - Osnovna frekvenca števca
  - $f_{cnt} = f_{sig} \cdot 2^R = 33 \text{ kHz} \cdot 1024 = 34 \text{ MHz}$

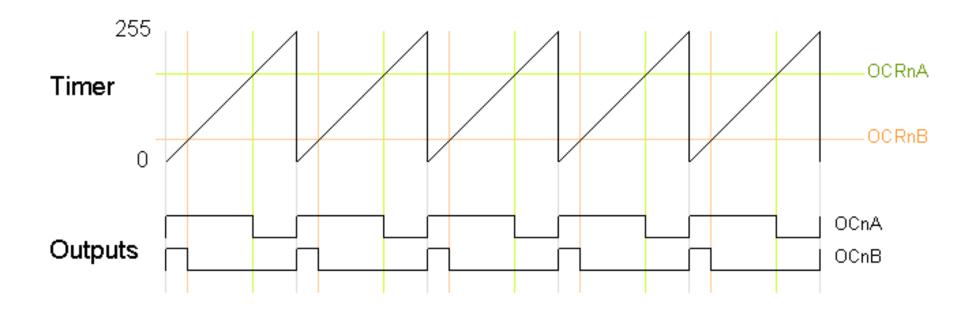
Neželeni impulzi pri PWM (glitch)

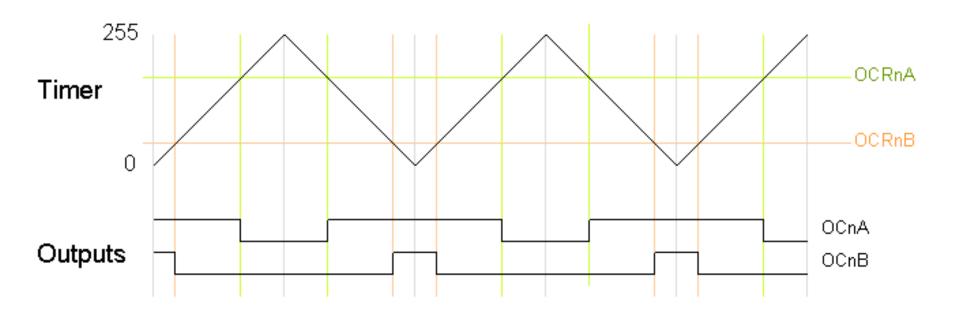
- Rešitev double buffering
  - Vrednost OCR registra se vpiše šele ob prelivu

Hitri PWM (Fast PWM)

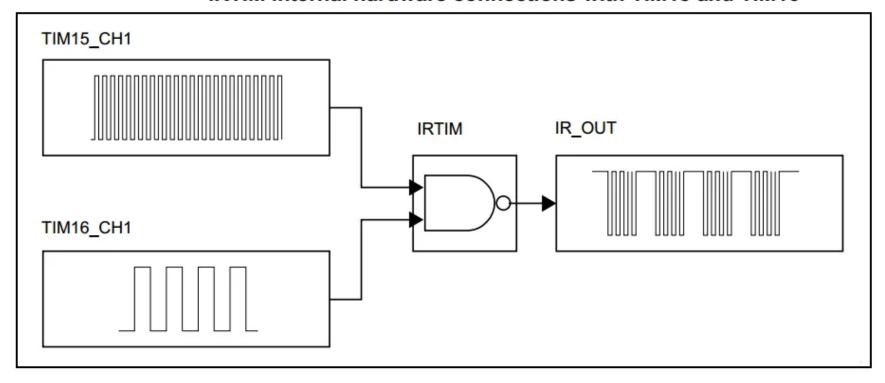

Fazno pravilni PWM (Phase correct PWM)

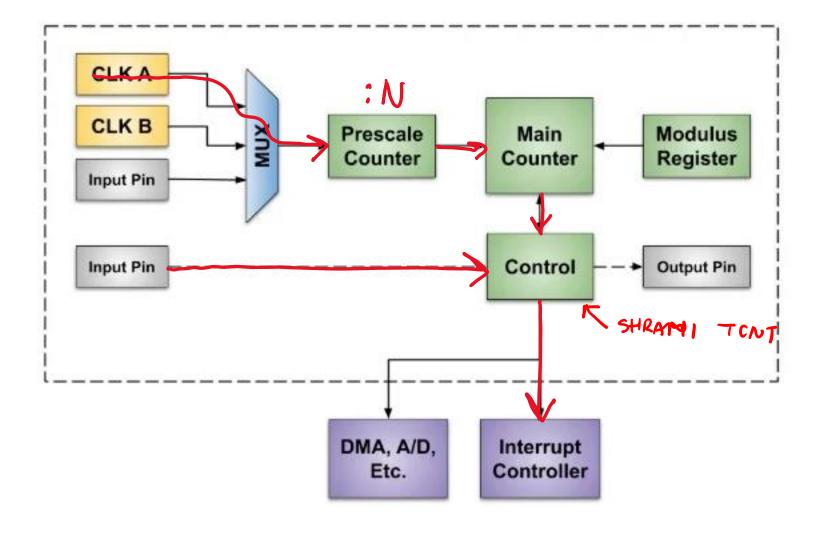

Amplitudna modulacija

IRTIM internal hardware connections with TIM15 and TIM16

Zajem vrednosti (Input capture)

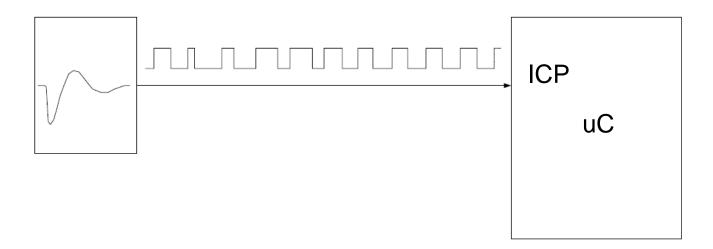

Zajem vrednosti (Input capture)

 Točna meritev časa/frekvence MCU TIMER Period (T) Časovnik **ICR** DeepBlueMbedded.com **ICR** ICR Točne vrednosti **Prekinitve** A=ICR B=ICR ob prehodih

Primer – meritev širine pulza signala

- PWM digitalni izhod
  - Senzorji
  - Izhod RC servo kontrole

Primer – meritev širine pulza signala

- Uporaba ICP vhod
  - Zajem sproži prekinitev

$$DC = \frac{B - A}{C - A}$$

